

פרוטוקול: ועדה לזכר נרצחי פעולות איבה
התקיימה בתאריך 23/02/2015 בשעה 18:30 באולם הישיבות בקומה ג'

משתתפים:

הרב יעקב אביטן- יו"ר הוועדה .
מר תומר גלאם- מ"מ רה"ע – חבר הוועדה
ד"ר ריקי שי – חברת מועצה - חברת הוועדה
גב' מירי סויסה- מזכירת הוועדה
מר ניסים סויסה – מנהל אגף שפ"ע
מר אביחי דניאלי – נציג ציבור
מר שלמה מלכה- בני משפחות הנרצחים
מר חיים עטר - בני משפחות הנרצחים
גב' שפי שירי - בני משפחות הנרצחים
מר ביטון מרדכי- בני משפחות הנרצחים
גב' לזמי עליזה - בני משפחות הנרצחים
מר גבריאל יוסף- בני משפחות הנרצחים
גב' סולטן (קוטרו) לימור - בני משפחות הנרצחים
מר כרמי תמיר - בני משפחות הנרצחים
גב רחום שולה - בני משפחות הנרצחים
גב' שפירא ילנה - בני משפחות הנרצחים
מר שפירא בוריס- בני משפחות הנרצחים
גב' זהבה בנבניסטי- בני משפחות הנרצחים
גב' רחלי צדקה- בני משפחות הנרצחים
מר שטרית מאיר - בני משפחות הנרצחים
גב' – פנינה טפליצקי – בני משפחות הנרצחים
גב' בלה ווסרמן- בני משפחות הנרצחים

פתיחה - הרב אביטן

שלום רב לכולם, בפעם שעברה הקמנו את הוועדה – ועדת חובה ועדת הנצחת זכרם של נפגעי פעולת האיבה ויש כמה דברים שאני רוצה שיכתבו לפרוטוקול, יוגשו לרה"ע ליישום מידי :

1. כניסה לבית העלמין ביום הזיכרון- הסדר הכניסה .

2. דבר נוסף, אני מבקש שנעשה עצרת זיכרון, חוץ ממה שקורה בשעה 11:00 (עצרת לחללי צבא ישראל). אני רוצה לעשות עצרת זיכרון בשעה 13:00 13:15 לזכר נפגעי פעולת האיבה. גם זה להביא לאישור מועצת העיר. (כל שנה , נעשה גם מקומי. טוב, אולי נעשה בערב.) אני חושב שזה לא נוגד. יש טקס בהר הרצל . כל אחד נוסע. מהיכרות שלי את המצב הזה במשך השנים : כל אחד לא קבור באותו מקום, בד"כ . גם קיבלנו החלטה שאנחנו מכירים בנפגעי פעולות האיבה גם לא רק אלה שנהרגו מאשקלון, פעם שעברה קבענו את זה. זה יהיה טוב כעיר אם תסכימו איתי אם נעשה בעיר נעשה טקס מכובד, עם תנועות נוער, בתי ספר. שיהיה דבר מכובד כמו שעושה המדינה. כן צריך להיות משהו שאנחנו עושים. עכשיו תחליטו אתם החלטות שלכם. על זה דיברתי פעם שעברה. כן צריך להיות משהו שאנחנו עושים
אני רוצה להגיד עוד דבר אחד . אני מציע שבינתיים שהטקס לא יהיה במקום קבוע. יהיו כמה אתרי הנצחה. השנה זה יהיה בגן בפארק רוגוזין של טלי חטואל ובנותיה, אפשר לעשות שם טקס מכובד זה הדבר השני, יש שם דשא גדול. בשעה 13:00 נעשה טקס מכובד.

3. כניסה שיהיה גם כן מקומות ישיבה בטקס המרכזי של יום הזיכרון. דיברנו על זה פעם שעברה- עכשיו זה החלטה. אתם ביקשתם את זה. להיכנס לטקס בבית יד לבנים. שגם להם יהיה מקומות אין להם מקומות אם לא הם לא נכנסים. זה שלושה דברים שדיברנו עליהם. עכשיו זה לביצוע. כולם מסכימים לזה?

בסדר. עכשיו חיכיתי לתומר גלאם. נעשה סבב היכרות. בוא נתחיל בסבב היכרות :

יעקב אביטן –חבר מועצת העיר וראש הוועדה

מירי סויסה - מזכירת הוועדה

שולמית רחום - הבן שלי זה אופיר רחום. לפני 15 שנה הנער מהאינטרנט שהתפתה לצאת לפגישה בירושלים.

הרב אביטן - זה ילד שגדל לי על הברכיים אני לא שוכח את יום שישי של ההלוויה.

שירי שפי – לפני 13 שנה, בשוב אדורה ליד חברון נכנס אלינו מחבל הביתה בשבת בבוקר. הילדה הגדולה בת 5 נרצחה.

מומי מלכה - אבא של טלי חטואל 41 בנותיו שנרצחו.

חיים בן עטר-אבא של אריאלה פחימה. נרצחה בישוב נחושה

שפירא- בן גל נהרג במחסום ארז ב-2004.

לזמי עליזה -ב-69 אמא נהרגה בעזה. משפחת פחימה.

גבריאל יוסף-אבא גבריאל יעקב נהרג ברצועה. היה נהג טיולית.

רחלי צדקה- משה עמי נהרג באשקלון לפי 3 וחצי שנים.

זהבה בנבניסטי- אחות של עמי משה שנהרג. חשבנו שנבוא לקבל בשורות אחרות.

לימור- הבת של ישראל נהג מונית שנרצח בשנת 86. הלך לתקן את המונית ולא חזר.

שטרית מאיר- הבעל של סימה שטרית שנהרג באזור.

מרדכי ביטון- אבא שלי נהרג ב-31.7.64 בקק"ל.

פנינה, ובלה הבת- אבא שלי נהרג ב-51- הוא עלה על מוקש .

אביחי דניאלי- נציג ציבור בוועדה. זכיתי להיות שותף למהלך חשוב להנציח את אנשים שהקריבו למען המדינה.

ניסים סויסה מנהל אגף שפע הטילו עלי לפני שנה בערך, לאתר מקום כדי להקים בו את האתר להנצחה של נפגעי טרור. האתר אותר בזמנו, כבר בקדנציה הקודמת. עשינו איזשהו תכנון רעיוני וקרוא לי להציג את התכנון הרעיוני.

ד"ר ריקי שי- חברת המועצה. חברת הוועדה. אני כאן בשבילכם. מה שצריך לעשות אני פה.

תומר גלאם- מ"מ רה"ע, חבר הוועדה.,

הרב אביטן

ועכשיו נתחיל מסודר :

אביטן לתומר גלאם -החלטנו 3 דברים :

1. מבקשים אישורי כניסה לבית העלמין למשפחות

2. מבקשים אישור כניסה לאירוע המרכזי של עצרת יום הזיכרון

3. טקס , שיהיה טקס מיוחד לפעולות האיבה

ניסים- אני רק אתן הצעת ייעול מי שעובד בעירייה עם הטקסים ועם האירגוניים וכו' וכו', זה המחלקה לתיירות ואירועים. חייבים להכניס נציג של המחלקה. שיארגן את ההכנות.

התקדמנו, התחלנו את הוועדה עם 3 ועכשיו התרחבנו. כמו שאתם רואים, נשמח עם כולם ישתתפו בוועדה. לכן חשוב לי שתלכו אתנו יד ביד לאורך כל הדרך, כל הרעיונות שאתם תעלו אנחנו ניישם, נשתדל ליישם. נקווה תצטרפו לוועדה הזו אליה ותהיו נוכחים בה.

לגבי קביעת קריטריונים להכללה. אמרנו שאנו מוכנים לפתוח לכמה שיותר. נהרג באשקלון, נולד באשקלון, נרצח מחוץ למקום. כל מי שקשור לעיר הזאת זה מה שחשוב ולכן זה הורחב. יש הרבה סיפורים, כל הסיפורים הללו קשורים אותנו כבנים של העיר זאת. זה המכנה המשותף

אני מציע שנראה את המצגת ואז נשמע הצעות נוספות:

הצגה של המצגת ע"י ניסים סויסה:

כל אחד מקבל הנצחה בהרבה מושגים מבית העלמין ועד בקריאת שמות של רחובות. הנושא הוא קובצתי, קבוצה שמחוברת עם זה שהם נפגעו מפעולת האיבה. לכן המקום חייב להיות פעיל- המיקום הטבעי הוא צריך להיות בקרבת יד לבנים. אני תכננתי לקחת גן קיים להרחיב חלק מהגן למקום שאפשר לשבת ולהתייחד- הגן בנווה דקלים.

(הגן ברוגוזין נקרא ע"ש בנותיה של חטואל, זה גן משחקים שמתאים לילדים. זה מקום מתאים ומסודר. כשאני מגיע לגן ורואה את מי ששואלים ונזכרת בסיפור זו המטרה של ההנצחה).

יש עמודים עם כיתוב.

הקיר המרכזי יהיה קיר בנוי שעליו נכתוב את השמות. אם זה באותיות גזורות או באותיות נירוסטה שמדביקים.

יש הרבה אפשרויות. זו התפיסה הכללית, אם נרצה לעשות הטבעה תוך הקיר. המקום זקוק להיות מודולרי שאם נצטרך עוד מקומות אבל גם אם זה הכנו כי אנו מדינה שדברים קורים בה.

יש עמודים עם כיתוב לאורך השביל-אתר יושב בתוך פארק שופע חלק מהשבילים צריך להוסיף. חלק מהשבילים כן צריך להוסיף יש התכנות מאד טובה שההדמיה הזאת תתאים למציאות

ברגע שיתנו לי אישור להתקדם אנו נתקדם.

אביטן- רעיון ראשוני לא נעשה שום דבר בלי שתתקבל כאן החלטה. תודה רבה לניסים. זה הכל ראשוני. לא נעשה שום דבר בלי שנקבל החלטה

תמיר כרמי- בנה של נחמה כרמי (נכנס)

הרב אביטן: הכל פתוח להצעות- לתת לתומר גלאם מה שהוא הציע.

תומר-

ערב טוב לכולם, רה"ע רצה להיות נוכח, אבל הוא לא בארץ. חשוב לו להוציא את הפרויקט ולהוביל קדימה כמובן בשיתוף פעולה מלא עם הרב אביטן, שמוביל את הפרויקט הזה

ראיתי כל מיני אנדרטאות בארץ.

דרך אגב חסר שם תורן מכובד. שיוכלו לעשות את הטקסים

יש בטכנולוגיה של היום במקום סלע עם כתוביות. ברגע שמטביע שמות לא מבינים מה היה בדיוק, מה המשמעות.. ראיתי בצפון שיש אור קולי. מגיעים ליד כל כתובית, לוחצים על הכפתור ואז זה מספר את הסיפור של כל אחד, שאנשים יבינו את המשמעות ולא רק את השם.

בלי שום קשר חייבים לקחת משפחה משפחה, לתעד את הסיפור. באמת. להכין חוברת כזאת.

ניסים - זה גם עובד בחורף. מה שחשוב הוא שהרבה מכוון שיהיה שת"פ עם המשפחות. רוצה שיצא הכי טוב. אגף שפ"ע שנמצא פה נעזר. אם יש לכם רעיונות אנו נשמח כדי לדעת איך מתקדם.

ד"ר ריקי שי - חשוב לי לשמוע אותם.

הרב יעקב אביטן: עכשיו נעשה ככה, לפי הסדר מי שרוצה לומר משהו יגיד. אנחנו רושמים הכל

שולה רחם - בקשר לכתובית הייתי מציעה אבנים כמו כותל. כותל שהשמות יהיו מוטבעות בפנים.

תומר גלאם - ראיתי באחת האנדרטאות יש מכונה שחורטת עם לייזר. ואז אי אפשר ליצור וונדליזם שלא יקלפו. אפשר לחרוט אותם ממש

שירי שפר - נראה יפה.

מומי - מכיר את הגן - הגן הוא מרשים.

הרב אביטן - נעשה סיור בגן.

מומי - הגן ממש יפה. יש רק חיסרון אחד: לצערנו הרב מסתובבים שם המון כלבים ועלולים להיכנס לאנדרטה והם לא ישמו לב לדברים האלה וזה עלול להרוס.

תומר - רוצה להתייחס לנושא של הכלבים, השנה קמה יח' של 3 קטנועים. עושים אכיפה מוגברת ושאיבה של כל גללי הצואה כדי למנוע את זה. אבל סביב האנדרטה המרכזית נמצא איזה שיטה לתחם כדי שלא יכנסו כלבים, עם גדר מכובדת שתיתן כבוד למקום

בן עטר - צודק

שפירא מסכימים

לזמי - נראה לי מכובד

זהבה - אני אשקלוני במקור ואני לא מכיר איפה זה.

- זה בדרך. ליד כביש ראשי

ניסים - ליד מנחם בגין. איפה שיש בית אבות.

תומר - המקום נבחר בקפידה. המטרה בבחירה ליצור אינטגרציה שאנשים שיבינו למה האנדרטה. לעשות את זה בפארק זה לא העניין. לקחנו בחשבון את על המרכיבים שתהיה חשיפה. זה גם לתושבים שנכנסים מבחוץ.

ניסים - באנדרטה אם לא יוצרים תוכן זה יגרום לאנשים לבוא וללמוד. המקום יהיה פעיל בפעילויות נוספות. כמו יד לבנים המבנה לכל דבר ועניין. כל מי שנכנס יש לו תחושה שזה מקום מנצח. אבל יש שם הצגות ופעילות נוספות. איזה פעילות נוספת יכניסו לגן שיפוחו חיים במקום.

זהבה- אם זה מקום שכוח אל שרק קבוצה מסוימת מסתובבת שם. אבל אם זה יהיה מקום שיחייה את המקום..

תומר- אנחנו התברכנו שיו"ר הועדה ממונה על החינוך וידאג שיהיו שם פעילויות.

זהבה: אני לא יודעת כמה זה יהיה חשוף לציבור.

קוטרן: אין לי מה להוסיף

כרמי- מדבר בשם כולם מודים לכם על הפעילות זה לא היה בקדנציה קודמת.

אני נלחמתי בשיניים לעשות את ההנצחות המינימליות שיש פה.

ביקשתי חוות דעת משפטית מאיתן צוריאל אני אמרתי שחייב להשוות את התנאים של נפגעי הטרור ונפגעי צה"ל. זה רשום בחוק

המקום המרכזי יפה. אבל אין ספק שכאשר עורכים טקס של יום הזיכרון לנפגעי טרור וגם לחללי צה"ל – לעניות דעתי במקום מרכזי אם אפשר לעשות במקום שיש כבר. תמיד יהיה קטע שצריך להזכיר את כולם תמיד נלחמנו כל שנה, היו שנים שלא שמו את התמונות, כי כל פעם ביקשו להראות את החוק.

הרב אביטן- אם נאחד את הדברים בטקס המרכזי,

כרמי- זה מרכזי גן שאני אקח את הילדים פעם בחודשיים. יש תרבות עבריינית והמקום ייהרס ע"י הנערים בעיר יש שם תרבות של שתיה בלילות. מה שלא קורה פה, פה המקום ידוע כאתר הנצחה. יש כוח רע של ילדים בגני שעשועים אי אפשר להציב להציב שוטר בכל גן שעשועים ולכן לשקול את עניין המקום שיהיה מיקום מרכזי.

הרב יעקב אביטן- יהיה טקס קבוע ביום הזיכרון באנדרטה.

כרמי- כמו בכל עיר.

ניסים סוויסה- היה ניסיון לראות אם אפשר לעשות את האנדרטה פה? היתכנות של הדבר הזה יותר טובה. לפני כמה שנים זו הייתה הכיכר המרכזית.

אביטן- פעם ראשונה שאנו שומעים על הבקשה.

ניסים- רק הטקס יתקיים פה לחללי מערכות ישראל ונפגעי טרור. אם יש אפשרות לדבר עם בית יד לבנים ואז נוכל לבנות את זה פה על יד לבנים.

כרמי- זה חשוב לנו להגיע למקום אחד.

זהבה- יש לנו השפעה.

כרמי- גם בתי הספר מגיעים לפה לראות את השמות של הנספים

תומר- התכנסנו פה לאותה המטרה, אני חושב שנציג שלנו או אפילו כרמי. תיבחר קבוצה של כל מי שירצה אין לי בעיה. העלות זה אותו סדר גודל, נוכל להחיות פה את המקום. חייב ליצור שיתוף פעולה עם יו"ר בית יד לבנים כדי שתהיה הסכמה. שלא חלילה תהיה אי הסכמה

שולה - הוא לא יסכים (יו"ר בית יד לבנים)

כרמי - יש סכסוכים רוויי יצרים.

תומר : היות ואתה משפטן יש 2 אפשרויות. אנו לא רוצים לצאת למלחמה עם אף אחד שאיבד מישהו ממשפחתו ונמצא בצער . שווה לעשות פגישה כזאת לעשות את החיבור להקים עמותה שתאחד את כל הנפגעים בעיר אשקלון.

כרמי - בזמנו שקלתי להקים עמותה שתאחד את הזכויות באשקלון שהלכתי ליד לבנים וביקשתי להראות את השמות של המשפחות שנהרגו בפעולות הטרור. המנהל הביע התנגדות עד שאיתן אמר לו שה החוק. ניהלתי מלחמה על זה, אני לא הולך לדברים האלו אבל כאב לי ששנה אחרי זה אחרי שנלחמתי מאז ב- 3 שנים זה מפורסם.

מומי - יש מלחמה

כרמי - לבדוק את עניין המקום כל יום זיכרון כניסה לבית העלמין

הרב אביטן יעקב - סודר

מומי - כל מה שהוא אמר הוא צודק. יש מלחמה אדירה בין המציגים את החללים של מערכות ישראל ובין נפגעי פעולות האיבה.

לא מוכנים להקרין את הילדים של כולנו על אותו מסך.

ביטון - צריך לברך על הדבר הזה.

רק ב-5 שנים האחרונות יש הכרה. אבא נהרג לפני שנים רבות אפילו פיצויים לא קיבלנו.

עו"ד גורן שלח את התיק לת"א והחזירו את אותו. היום כלב בתאונה מקבל התייחסות.

עכשיו סוף סוף מכירים. המיקום עדיף שיהיה פה. חושב שגם יש שם מסיבות, תרבות שתייה.

פנינה - אני חושבת שזה יהיה פה. החינוך של הילדים. הילדים נוטים לוונדליזם. פה זה מוכר כמקום קדוש כולם שומרים על האזור ושם יש אוכלוסייה שלא גדלה בארץ. ואין מנטליות של כיבוד. רוב הנפגעים זה כאלה שלא הכירו בהם כל השנים. בעלי תיק משנת 49 פה לא מוכר כתושב ותיק באשקלון אף אירוע שהיה לוותיקי אשקלון . אבא שלו מוכר כאחד העגלות הראשונות שמכרו נפט.

הרב יעקב אביטן - אני רוצה שנסכם את השורה הזאת. עומדים בצומת דרכים. דרך אחת- הגן בנווה דקלים והבדיקה השני באזור זה. אנחנו לבדוק את זה ניכנס ונראה שיש התקדמות נעביר את הדברים לידיעתכם.

אני לא רוצה להגיד זה לא וזה לא ובסוף לא יהיה כלום.

ריקי שי - הנושאים הכי רגישים שאנחנו עוסקים בהם בכלל שאנחנו אומרים איפה יהיה שגם נפגעי האיבה הם לא פחות משאר הנפגעים. יש כאן אמירה

צריך לעשות מהלך עם נוער בנושא של מחויבות אישית ונוער באופן קבוע גם מהבחינה הערכית וגם נראות של המקום. תכנים עם משמעות למקום וגם משפחות שירגישו שהם שווים לשאר הנפגעים.

רציתי לדעת איך זה נוגע לכל אחד. למה זה נוגע

אנחנו לא צריכים פסקי דין להבין שאתם חשובים לא פחות.

נוביל את זה אצל הנוער- כל חלל הוא סיפור. **אני מקווה שיעלו את הסיפור גם באתר העירייה.**

הרב יעקב אביטן: תוספי את זה כבקשה מספר 4 לראש העיר

לפני שנחתום אנחנו לפני הפרויקט של ההנצחה, אני חושב שאני מצפה לעלות נושאים שאתם חושבים שאנו נתעסק איתם זה הכל לפי מה שתמצאו. יותר משהעגל רוצה לינוק הפרה רוצה להניק. אנו נקבל כל יוזמה כל בקשה כל הצעה, לשרת אתכם. אנו משפחה אחת נוגעים בכולם. נפגשים בעצרת ובאזכרות.

זהבה- עד הפגישה הבאה תהיה לנו תשובה לגבי המיקום?

הרב יעקב אביטן- תהיה לנו התכנית.

כרמי- זה לא מלחמה

תומר- חברים ברשותכם העלתם את הדברים. אני צריך לשבת עם הצד השני אנו לא הולכים למלחמות.

עם כל מה שהעלתם אני עדין חושב ואני הייתי בצפון ובאו אוטובוסים כדי לשמוע את ההנצחה. רובכם רוצים שזה יהיה פה. אנחנו לא פוסלים שום דבר. אנו רוצים שתהיו מרוצים.

זהבה- אני לא מדברת על מלחמות אני לא אשיב מלחמה.

הרב יעקב אביטן- אני אפגוש את מנהל יד לבנים. המאבק הוא ברמה הארצית

ניסים- רוב המאבקים הם לא מקומיים הם ארציים.

לסיים, להודות למזכירת הועדה מירי סויסה.

להודות לחברי מועצת העיר.

לניסים סוויסה שהציג את המצגת

-סוף-

הרב יעקב אביטן

יו"ר הוועדה
